

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (prvního senátu)

22. prosince 2010*

Ve věci C-488/09,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 234 ES, podaná rozhodnutím Tribunal Supremo (Španělsko) ze dne 28. září 2009, došlým Soudnímu dvoru dne 30. listopadu 2009, v řízení

Asociación de Transporte Internacional por Carretera (ASTIC)

proti

Administración General del Estado,

SOUDNÍ DVŮR (první senát),

ve složení A. Tizzano, předseda senátu, J.-J. Kasel, A. Borg Barthet, E. Levits (zpravodaj) a M. Berger, soudci

* Jednací jazyk: španělština.

generální advokátka: E. Sharpston,
vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Asociación de Transporte Internacional por Carretera (ASTIC) C. García Rubio, procuradora, a R. Machado Salazarem de Frías, abogado,

- za španělskou vládu J.M. Rodríguez Cárcamem, jako zmocněncem,

- za Evropskou komisi B.-R. Killmannem, J. Baquero Cruzem a A. Caeirosem, jako zmocněnci,

s přihlédnutím k rozhodnutí, přijatému po vyslechnutí generálního advokáta, rozhodnout věc bez stanoviska,

vydává tento

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu různých ustanovení celních předpisů Unie, jakož i Celní úmluvy o mezinárodní přepravě zboží v rámci karnetů TIR, podepsané dne 14. listopadu 1975 v Ženevě (dále jen „Úmluva TIR“), jež byla schválena jménem Evropského hospodářského společenství nařízením Rady (EHS) č. 2112/78 ze dne 25. července 1978 (Úř. věst. L252, s. 1; Zvl. vyd. 02/01, s. 208) a vstoupila v platnost dne 20. června 1983.

- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Asociación de Transporte Internacional por Carretera (dále jen „ASTIC“) a Administración General del Estado (všeobecná státní správa) ve věci výběru celního dluhu vzniklého z důvodu protiprávní vykládky nákladu cigaret ve Španělsku.

Právní rámec

Úmluva TIR

- 3 Úmluva TIR stanoví zejména to, že zboží přepravované v rámci karnetu TIR podle ustanovení této úmluvy nepodléhá placení nebo složení dovozního nebo vývozního cla a poplatků u celních úřadů tranzitu.

4 Článek 11 uvedené úmluvy zní takto:

„1. Jestliže karnet TIR nebyl uvolněn nebo byl uvolněn s výhradami, nejsou příslušné orgány oprávněny požadovat na záručním sdružení zaplacení částek podle čl. 8 odst. 1 a 2, pokud do jednoho roku od přijetí karnetu TIR těmito orgány neuvědomily tyto orgány písemně sdružení o neuvolnění nebo o uvolnění s výhradou. Toto ustanovení platí rovněž v případě, kdy uvolnění bylo získáno nekale nebo podvodně, avšak v takovém případě je lhůta dvouletá.

2. Žádost o zaplacení částek podle čl. 8 odst. 1 a 2 se zasílá záručnímu sdružení nejdříve tři měsíce ode dne, kdy toto sdružení bylo uvědomeno o neuvolnění karnetu, o jeho uvolnění s výhradou nebo o jeho uvolnění získaném nekale nebo podvodně, a nejpozději ve lhůtě dvou let od téhož dne. V případech, které však v uvedené dvouleté lhůtě byly předány soudu, zasílá se žádost o zaplacení do roka ode dne nabytí právní moci soudního rozhodnutí.

3. K zaplacení požadovaných částek má záruční sdružení tříměsíční lhůtu ode dne, ke kterému mu byla žádost o zaplacení zaslána. Zaplacené částky jsou sdružení vráceny, jestliže se do dvou let ode dne uvedeného na žádosti o zaplacení celním orgánům prokáže, že při dané dopravní operaci nebyly porušeny předpisy.“

5 Článek 37 Úmluvy TIR stanoví:

„Nelze-li zjistit, na kterém území byl přešůpek spáchán, platí domněnka, že byl spáchán na území smluvní strany, kde byl zjištěn.“

Právo Unie

- 6 Podle článku 203 nařízení Rady (EHS) č. 2913/92 ze dne 12. října 1992, kterým se vydává celní kodex Společenství (Úř. věst. L 302, s. 1; Zvl. vyd. 02/04, s. 307, dále jen „celní kodex“) vzniká celní dluh při dovozu zboží „odnětím zboží podléhajícího dovoznímu clu celnímu dohledu“, a to okamžikem odnětí.

7 Článek 215 celního kodexu stanoví:

„1. Celní dluh vzniká na místě, kde nastaly skutečnosti vedoucí ke vzniku celního dluhu.

2. Není-li možno určit místo podle odstavce 1, má se za to, že celní dluh vzniká na místě, kde se podle zjištění celních orgánů zboží nacházelo v situaci vedoucí ke vzniku celního dluhu.

3. Jestliže není celní režim ve vztahu k určitému zboží ukončen, má se za to, že celní dluh vznikl na místě, kde zboží

– bylo do tohoto režimu propuštěno,

nebo

– vstoupilo v tomto režimu do Společenství.

4. Jestliže informace dostupné celním orgánům umožní zjistit, že celní dluh vznikl již dříve, v okamžiku, kdy se zboží nacházelo na jiném místě, má se za to, že celní dluh vznikl na místě, o kterém lze zjistit, že se na něm zboží nacházelo k časově nejvzdálenějšímu okamžiku, ke kterému lze zjistit existenci celního dluhu.“

8 Článek 221 celního kodex stanoví:

„1. Jakmile je částka cla zaúčtována, musí být odpovídajícím postupem sdělena dlužníkovi.

[...]

3. Sdělení dlužníkovi nelze provést po uplynutí lhůty tří let ode dne vzniku celního dluhu. Avšak jestliže celní orgány nemohly určit přesnou částku cla dlužnou ze zákona následkem trestného činu, lze toto sdělení provést i po uplynutí zmíněné tříleté lhůty, pokud to platné předpisy dovolují.“

9 Podle článku 451 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení č. 2913/92 (Úř. věst. L 253, s. 1; Zvl. vyd. 02/06, s. 3, dále jen „prováděcí nařízení“), se pro účely uplatnění režimu mezinárodní předpravy zboží na podkladě karnetu TIR celní území Evropské unie považuje za jediné území.

10 Podle článku 454 prováděcího nařízení:

„1. Tímto článkem není dotčena platnost zvláštních opatření vyplývajících z Úmluvy TIR a Úmluvy ATA týkajících se odpovědnosti záručních sdružení při použití karnetu TIR nebo ATA.

2. Jestliže se během přepravy na podkladě karnetu TIR nebo tranzitem na podkladě karnetu ATA nebo v souvislosti s nimi zjistí, že v určitém členském státě byly spáchány porušení předpisů nebo nesrovnalosti, uloží tento členský stát clo a ostatní dávky, které se případně za dané zboží vybírají podle předpisů Společenství nebo vnitrostátních předpisů, aniž jsou dotčena trestněprávní opatření.

3. Jestliže nelze zjistit, na kterém území byly porušení předpisů nebo nesrovnalosti spáchány, považují se za spáchané v členském státě, v němž byly zjištěny, není-li celním orgánům ve lhůtě podle čl. 455 odst. 1 uspokojivě prokázáno řádné provedení režimu nebo místo, na kterém byly porušení předpisů nebo nesrovnalosti skutečně spáchány.

Neexistuje-li takový důkaz a porušení předpisů a nesrovnalosti se považují za spáchané v členském státě, v němž byly zjištěny, uloží tento členský stát clo a jiné dávky, které se za dané zboží vybírají podle předpisů Společenství nebo vnitrostátních předpisů.

Jestliže se později zjistí členský stát, ve kterém došlo k porušení předpisů nebo nesrovnalostem, vrátí členský stát, který clo a dávky původně uložil, tomuto členskému státu clo a dávky, kterým zboží v uvedeném členském státě podléhá, s výjimkou těch, které byly uloženy podle druhého pododstavce jako vlastní příjmy Společenství. V tomto případě se vrátí případný přeplatek osobě, která clo a dávky původně zaplatila.

Je-li výše cla a jiných dávek, které byly původně uloženy a vráceny v členském státě, v němž byly zaplacený, nižší než výše cla a jiných dávek dlužných v členském státě, v němž skutečně došlo k porušení předpisů nebo nesrovnalostem, vybere tento členský stát rozdíl podle předpisů Společenství nebo vnitrostátních předpisů.

Celní správy členských států přijmou opatření nezbytná k zabránění porušování předpisů a páchaní nesrovnalostí a k jejich účinnému postihu.“

11 Článek 455 prováděcího nařízení zní takto:

„1. Jestliže se během dopravy uskutečňované na podkladě karnetu TIR nebo tranzitu na podkladě karnetu ATA nebo v souvislosti s nimi zjistí, že došlo k porušení předpisů nebo nesrovnalostem, sdělí celní orgány tuto skutečnost držiteli karnetu TIR nebo karnetu ATA a záručnímu sdružení ve lhůtě stanovené v čl. 11 odst. 1 Úmluvy TIR nebo v čl. 6 odst. 4 Úmluvy ATA.

2. Důkaz o řádném uskutečnění přepravy na podkladě karnetu TIR nebo tranzitu na podkladě karnetu ATA ve smyslu čl. 454 odst. 3 prvního pododstavce je nutno předložit ve lhůtě uvedené v čl. 11 odst. 2 Úmluvy TIR nebo v čl. 7 odst. 1 a 2 Úmluvy ATA.

[...]“

12 Článek 457 prováděcího nařízení stanoví:

„Jestliže zásilka vstoupila na celní území Společenství nebo začíná dopravu u celního úřadu odesláním na celním území Společenství, odpovídá záruční sdružení podle čl. 8 odst. 4 Úmluvy TIR celním orgánům každého členského státu, přes jehož území se zboží na podkladě karnetu TIR dopravuje až do místa výstupu z celního území Společenství nebo až do místa určení nacházejícího se na tomto celním území.“

Spor v původním řízení a předběžné otázky

- 13 ASTIC je záruční sdružení pro přepravu uskutečněnou na podkladě karnetu TIR (dále jen „přeprava TIR“) na španělském území. Na základě záruční listiny ze dne 18. února 1994 lze uplatnit odpovědnost tohoto sdružení pouze do výše 200 000 USD.
- 14 Bundesverband Güterkraftverkehr Logistik und Entsorgung eV (dále jen „BGL“) je záruční sdružení pro přepravu TIR uskutečněnou na německém území.
- 15 Dne 18. března 1994 byl Celním úřadem v Lindau (Německo) zaregistrován tranzit karnetu TIR 10099706 týkajícího se zásilky cigaret, která pocházela ze Švýcarska a jejím místem určení byl Celní úřad v Porto (Portugalsko). Celní úřad v Lindau zjistil, že uvedené zboží nebylo celnímu úřadu v místě určení předloženo, a ve dnech 12. a 17. ledna 1995 vydal výměr určený přepravci a držiteli karnetu TIR. Rovněž dne 17. ledna 1995 informoval BGL o tom, že daný karnet TIR nebyl uvolněn, a poté mu dne 26. února 1996 zaslal žádost o zaplacení celního dluhu.
- 16 Současně dne 17. ledna 1995 informoval uvedený celní úřad o zjištěné nesrovnalosti státní zastupitelství, jež zahájilo vyšetřování. Soudní řízení bylo zakončeno vynesením trestního rozsudku Landgericht Augsburg (Německo) ze dne 17. března 1998, kterým bylo konstatováno, že zboží bylo vyloženo v Seville (Španělsko) a přepravce byl odsouzen za trestné činy pašování zboží a padělání dokumentů. Na základě těchto skutečností předaly německé celní orgány spis španělským celním orgánům, aby tyto mohly přistoupit k vybrání celního dluhu na základě článku 215 celního kodexu ve spojení s čl. 454 odst. 3 třetím pododstavcem prováděcího nařízení.

- 17 V důsledku toho sdělily dne 13. ledna 1999 španělské celní orgány přepravci, držiteli karnetu TIR a sdružení ASTIC částku zkráceného cla a sdružení ASTIC, jakožto záručnímu sdružení pro přepravu TIR uskutečněnou ve Španělsku, skutečnosti týkající se spáchaného porušení předpisů, jakož i částku uniklého cla, tedy 230 342 114 ESP (tedy přibližně 1 384 384 eur). Dne 22. března 1999 obdrželo sdružení ASTIC platební výměr na uvedený dluh.
- 18 Po zamítnutí správní stížnosti podané proti uvedenému platebnímu výměru, jakož i odvolání proti rozhodnutí o zamítnutí stížnosti podalo sdružení ASTIC žalobu ke správnímu senátu Audiencia Nacional (Španělsko), který jí vyhověl pouze částečně, když rozhodl, že proti sdružení ASTIC může být uplatněna odpovědnost pouze do výše 200 000 USD.
- 19 Proti uvedenému rozsudku Audiencia Nacional podalo sdružení ASTIC kasační opravný prostředek k Tribunal Supremo a namítalo zejména nepřislušnost španělských celních orgánů k výběru uniklého cla vzhledem k tomu, že promlčecí doba k podání žaloby na vymáhání proti sdružení ASTIC uplynula, aniž byla proti sdružení podána žaloba ve lhůtě dvou let ode dne přijetí karnetu TIR německými celními orgány.
- 20 Zaprvé má posledně uvedený soud pochybnosti ohledně toho, zda jsou španělské celní orgány příslušné k zahájení nového řízení směřujícího k výběru dlužného cla, i když bylo místo protiprávního jednání, tedy španělské území, určeno po uplynutí lhůty stanovené v čl. 454 odst. 3, jakož i v článku 455 prováděcího nařízení, a německé celní orgány zaslaly žádost o zaplacení dlužného cla záručnímu sdružení pro přepravu TIR uskutečněnou na německém území.

- 21 Zadruhé se předkládající soud táže, zda sdružení, jako je ASTIC, může za okolností věci v původním řízení tvrdit uplynutí lhůt stanovených v čl. 454 odst. 3 a v článku 455 prováděcího nařízení, v čl. 221 odst. 3 celního kodexu, nebo v čl. 11 odst. 2 Úmluvy TIR, s cílem uplatnit uplynutí promlčecí lhůty pro podání žaloby na vymáhání záruky, kterou může celní správa podat proti záručnímu sdružení.
- 22 Zatřetí se předkládající soud táže, zda platební výměr zaslaný německými celními orgány záručnímu sdružení pro přepravu TIR uskutečněnou na německém území může mít účinek přerušení běhu lhůty vůči sdružení ASTIC vzhledem k tomu, že uvedené orgány nepozastavily žádost o zaplacení zaslanou uvedenému sdružení.
- 23 V tomto kontextu se Tribunal Supremo rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžné otázky:

„1) V případě, že bylo určeno místo skutečného porušení předpisů až poté, co členský stát zjistil nesrovnalost v celním režimu přepravy TIR a požádal o zaplacení příslušné částky ve výměru zaslaném záručnímu sdružení na svém území, je slučitelná s čl. 454 odst. 3 a článkem 455 [prováděcího] nařízení skutečnost, že členský stát, kde došlo k porušení předpisů, zahájí nové řízení, aby vymáhal příslušné clo na hlavních povinných osobách a záručním sdružení v místě, kde došlo k porušení předpisů, jestliže bylo místo, kde došlo k porušení předpisů, určeno po lhůtě stanovené v právním předpise Společenství?

V případě kladné odpovědi:

- 2) Může záruční sdružení členského státu, ve kterém skutečně došlo k porušení předpisů, namítat na základě čl. 454 odst. 3 a článku 455 [prováděcího] nařízení nebo čl. 221 odst. 3 celního kodexu [...], promlčení práva na vymáhání částky ze záruční odpovědnosti, z důvodu, že stanovená lhůta uplynula, aniž se sdružení o uvedených skutečnostech dozvědělo před koncem uvedené lhůty?

- 3) Má žádost o zaplacení vůči záručnímu sdružení státu, který porušení předpisů zjistil, podaná celním orgánem tohoto státu na základě čl. 11 odst. 2 Úmluvy TIR, účinek přerušení běhu lhůt ve vztahu k řízení zahájenému vůči záručnímu sdružení místa, kde došlo k porušení předpisů?

- 4) Lze poslední větu čl. 11 odst. 2 Úmluvy TIR vykládat v tom smyslu, že se lhůta v ní stanovená vztahuje na stát místa porušení předpisů, a to i když stát, který porušení předpisů zjistil, žádost o zaplacení vůči záručnímu sdružení nepozastavil, ačkoliv probíhalo trestní řízení ohledně týchž zjištěných skutečností?

K předběžným otázkám

K první otázce

- ²⁴ Podstatou první otázky předkládajícího soudu je, zda články 454 a 455 prováděcího nařízení brání tomu, aby celní orgány členského státu, na jehož území bylo spácháno

porušení celního režimu přepravy TIR, zahájily nové řízení směřující k výběru celního dluhu vzniklého na základě uvedeného porušení, i když místo, kde k porušení došlo, bylo určeno soudem až poté, co příslušné orgány jiného členského státu již konstatovaly porušení předpisů v celním režimu uvedené přepravy TIR.

- 25 Úvodem je třeba připomenout, že se v souladu s článkem 451 prováděcího nařízení pro účely použití karnetů TIR považuje celní území Unie za jediné území.
- 26 Krom toho podle článku 203 celního kodexu vzniká odnětím zboží podléhajícího dovoznímu clu celnímu dohledu celní dluh, a to okamžikem odnětí.
- 27 Příslušnost ve věci výběru celních dluhů sdílí jednotlivé celní orgány členských států, přičemž čl. 454 odst. 2 prováděcího nařízení stanoví, že výběr celního dluhu vzniklého z důvodu nesrovnalosti nebo porušení předpisů patří do pravomoci členského státu, na jehož území k uvedené nesrovnalosti či porušení došlo.
- 28 Jestliže však nelze s určitostí stanovit stát, na jehož území k nesrovnalosti či porušení předpisů došlo, platí v souladu s článkem 37 Úmluvy TIR dočasně domněnka, že k němu došlo na území státu, kde byly nesrovnalost či porušení předpisů zjištěny. Taková domněnka je však vyvrácena, pokud je později určena příslušnost prvního státu (viz v tomto smyslu rozsudky ze dne 23. března 2000, *Met-Trans a Sagpol*, C-310/98 a C-406/98, *Recueil*, s. I-1797, bod 37).

- 29 Takový mechanismus odpovídá myšlence, že členské státy vůči třetím zemím, jež jsou dotčeny operací prováděnou v režimu vnějšího tranzitu Unie, představují jediné celní území, a také že otázka určení členského státu příslušného k vybrání celního dluhu je vnitřním problémem Unie, takže změna příslušného státu nemá dopad na skutečnost, že dlužník cla musí dlužné clo odvést (viz výše uvedený rozsudek *Met-Trans a Sagpol*, bod 38).
- 30 Ohledně práva předložit důkaz o místě, kde k nesrovnalosti či porušení předpisů skutečně došlo, je třeba uvést, že články 454 a 455 prováděcího nařízení nestanoví osobu, která má povinnost nebo právo takový důkaz předložit (viz rozsudek ze dne 23. září 2003, *BGL, C-78/01, Recueil, s. I-9543*, bod 50).
- 31 Ohledně lhůty, v níž musí být uvedený důkaz předložen, je třeba uvést, že čl. 454 odst. 3 první pododstavec prováděcího nařízení v zásadě odkazuje na čl. 455 odst. 2 uvedeného nařízení (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *BGL*, body 64 až 66).
- 32 Soudní dvůr již rozhodl, že na základě ustanovení článku 454 ve spojení s článkem 455 prováděcího nařízení má záruční sdružení na předložení důkazu ohledně místa, kde skutečně došlo k nesrovnalosti či porušení předpisů, lhůtu dva roky ode dne, kdy mu byla zaslána žádost o zaplacení celního dluhu vzniklého na základě uvedené porušení předpisů či nesrovnalosti (viz v tomto smyslu výše uvedený rozsudek *BGL*, bod 73).
- 33 V tomto ohledu je však třeba uvést, že čl. 11 odst. 2 Úmluvy TIR, na který odkazuje čl. 455 odst. 2 prováděcího nařízení, a který je v důsledku toho třeba zohlednit při výkladu uvedeného ustanovení, obsahuje výslovnou výjimku z uvedené dvouleté lhůty,

jestliže byly skutkové okolnosti uvedeného porušení předloženy soudu. Z toho plyne, že pokud je místo, kde došlo k porušení předpisů nebo nesrovnalosti určeno soudně, lze se od uvedené lhůty odchýlit, avšak za podmínky, že uvedené skutkové okolnosti byly předány soudu ve lhůtě dvou let ode dne, kdy bylo záruční sdružení pro území, na kterém ke zjištění porušení nebo nesrovnalosti došlo, uvědomeno o daném porušení či nesrovnalosti.

- 34 V projednávané věci z předkládacího rozhodnutí plyne, že po zjištění, že zboží, jež vstoupilo na německé území na podkladě karnetu TIR, nedospělo na místo určení, německé celní orgány o této nesrovnalosti informovaly sdružení BGL dne 17. ledna 1995, před tím, než mu dne 26. února 1996 zaslaly žádost o zaplacení cla vzniklého na základě uvedené nesrovnalosti.
- 35 Dne 17. ledna 1995 informovaly německé celní orgány o zjištěné nesrovnalosti státní zastupitelství, které zahájilo vyšetřování. Následné soudní řízení vedlo k vydání rozsudku Landgericht Augsburg ze dne 17. března 1998, v němž bylo španělské území určeno jako území, na kterém bylo zboží dotčené v původním řízení odňato celnímu dohledu.
- 36 Uvedený rozsudek německé celní orgány předaly dne 24. srpna 1998 španělským celním orgánům.
- 37 Ze souhrnu uvedených okolností plyne – na rozdíl od toho, co tvrdí sdružení ASTIC, že ačkoli byl rozsudek určující místo, kde k porušení předpisů došlo, vydán více než dva roky po žádosti o zaplacení zasláné BGL, nevzdaly se německé celní orgány protiprávně ve prospěch španělských celních orgánů vybrání celního dluhu dotčeného v původním řízení.

- 38 Skutkové okolnosti věci v původním řízení totiž byly německému soudu předloženy ve lhůtě stanovené ustanovením článku 454 ve spojení s článkem 455 prováděcího nařízení, a příslušnost uvedených německých celních orgánů k výběru uvedeného dluhu tudíž na španělské celní orgány přešla teprve po vydání rozsudku v daném řízení, který určil španělské území jako místo, kde došlo k porušení předpisů vedoucímu ke vzniku celního dluhu dotčeného v původním řízení.
- 39 V důsledku toho je na první předběžnou otázku třeba odpovědět tak, že články 454 a 455 prováděcího nařízení musí být vykládány v tom smyslu, že pokud je domněnka, že k vybrání celního dluhu je příslušný členský stát, na jehož území bylo zjištěno porušení předpisů spáchané během přepravy TIR, vyvrácena rozsudkem určujícím, že k uvedenému porušení předpisů došlo na území jiného členského státu, stávají se celní orgány posledně uvedeného státu příslušnými k vybrání celního dluhu, za podmínky, že skutkové okolnosti uvedeného porušení předpisů byly soudu předloženy ve lhůtě dvou let ode dne, kdy o nich bylo uvědomeno záruční sdružení pro území, na kterém bylo dané porušení zjištěno.

Ke druhé až čtvrté předběžné otázce

- 40 Podstatou těchto otázek předkládajícího soudu je, zda sdružení ASTIC může uplatnit promlčecí lhůty stanovené v čl. 454 odst. 3 a čl. 455 odst. 1 prováděcího nařízení, čl. 11 odst. 1 Úmluvy TIR, jakož i článku 221 celního kodexu, za účelem odmítnutí žádosti o zaplacení, kterou mu zaslaly španělské celní orgány. Uvedený soud se rovněž táže, jaký dopad může mít řízení původně zahájené německými celními orgány na uvedenou žádost o zaplacení.

- 41 Úvodem je třeba připomenout, že čl. 454 odst. 3 prováděcího nařízení se týká lhůty stanovené pro určení příslušného členského státu a že čl. 221 odst. 3 celního kodexu stanoví lhůtu, po jejímž uplynutí již nemůže být celní dluh dlužníkovi sdělen.
- 42 Tedy právě čl. 455 odst. 1 prováděcího nařízení ve spojení s čl. 11 odst. 1 Úmluvy TIR určuje promlčecí lhůtu pro podání žaloby na vymáhání dluhu proti záručnímu sdružení. Příslušné orgány tudíž mohou právem požadovat od záručního sdružení zaplacení celního dluhu, pouze pokud sdružení písemně uvědomily o spáchaném porušení ve lhůtě jednoho roku od přijetí karnetu TIR.
- 43 V projednávané věci sdružení ASTIC obdrželo dne 13. ledna 1999 oznámení o spáchaní porušení předpisů na španělském území, zatímco karnet TIR dotčený v původním řízení byl přijat německými celními orgány dne 18. března 1994, tedy více než čtyři roky před uvedeným oznámením.
- 44 Sdružení ASTIC však nemůže za konkrétních okolností věci v původním řízení tvrdit, že právo španělských celních orgánů požadovat od sdružení ASTIC zaplacení celního dluhu do výše zaručené částky je promlčeno na základě čl. 455 odst. 1 prováděcího nařízení ve spojení s čl. 11 odst. 1 Úmluvy TIR.
- 45 Uznat promlčení uvedené žádosti o zaplacení za takových okolností, jako jsou okolnosti uvedené věci, by totiž mělo za následek zpochybnění užitečného účinku systému vybírání cel zavedeného Úmluvou TIR, celním kodexem a prováděcím nařízením.

46 Lhůta stanovená v čl. 455 odst. 1 prováděcího nařízení ve spojení s čl. 11 odst. 1 Úmluvy TIR má za cíl zajistit jednotné a pečlivé uplatňování ustanovení v oblasti vybírání cel a poplatků v zájmu rychlého a účinného zpřístupnění vlastních zdrojů Unie. S ohledem na tento cíl je třeba lhůtu stanovenou daným ustanovením považovat za procesní pravidlo určené pouze správním orgánům, které je má motivovat k co nejrychlejšímu zásahu [viz obdobně rozsudek ze dne 14. května 2009, Internationaal Verhuis- en Transportbedrijf Jan de Lely, C-161/08, Sb. rozh. s. I-4075, body 50 a 51, pokud jde o nařízení Komise (EHS) č. 1593/91 ze dne 12. června 1991, kterým se stanoví prováděcí pravidla k nařízení Rady (EHS) č. 719/91 o používání karnetů TIR a ATA ve Společenství jako tranzitních dokladů (Úř. věst. L 148, s. 11)].

47 Vybrání takového cla by přitom bylo nemožné, i kdyby celní orgány jednaly s požadovanou péčí a rychlostí, jestliže by celní orgány členského státu, kde bylo porušení zjištěno, byly na závěr soudního řízení ukončeného více než rok po přijetí karnetu TIR zbaveny v souladu s čl. 454 odst. 3 prováděcího nařízení ve spojení s jeho čl. 455 odst. 2 příslušnosti ve prospěch celních orgánů členského státu, na jehož území bylo porušení předpisů spácháno, avšak tyto celní orgány by nemohly celní dluh vybrat z toho důvodu, že uvedený karnet TIR byl přijat o více než rok dříve.

48 Za těchto okolností je třeba připomenout, že pokud se podle článku 451 prováděcího nařízení pro účely použití karnetů TIR celní území Unie považuje za jediné území, je každý z 27 členských států prostřednictvím vlastních celních orgánů příslušný k výběru celních dluhů vzniklých na jeho území. Ostatně v každém členském státě existuje konkrétní záruční sdružení odpovědné za zaplacení celních dluhů vzniklých na území daného členského státu při uskutečnění přepravy TIR nebo o nichž se má za

to, že na tomto území takto vznikly. Záruční sdružení, jako je sdružení ASTIC, však nemůže využít této správní nejednotnosti k tomu, aby kladlo překážky vybrání cel ve výši, za kterou ručí.

- 49 Je tudíž třeba se mít za to, že za konkrétních okolností věci v původním řízení počala lhůta jednoho roku stanovená v čl. 455 odst. 1 prováděcího nařízení ve spojení s čl. 11 odst. 1 Úmluvy TIR plynout dnem, kdy byly španělské celní orgány informovány o vykonatelném rozsudku, který určoval španělské území jako území, na kterém k porušení předpisů došlo.
- 50 Pokud jde o otázku, jaké jsou účinky řízení zahájeného německými celními orgány na řízení vedené španělskými celními orgány, ze spisu předloženého Soudnímu dvoru nevyplývá, že by uvedené německé celní orgány podnikly kroky nezbytné k tomu, aby vymohly splnění žádosti o zaplacení zasláné sdružení BGL.
- 51 Pokud by předkládající soud měl konstatovat, že německé celní orgány vybraly část dlužného cla od uvedeného záručního sdružení, je třeba v každém případě připomenout, že čl. 454 odst. 3 prováděcího nařízení stanoví mechanismus náhrady cel, která již byla předmětem vybrání ze strany celních orgánů členského státu, v němž bylo porušení předpisů zjištěno, ve prospěch členského státu, v němž k porušení předpisů skutečně došlo.
- 52 Na druhou až čtvrtou předběžnou otázku je tudíž třeba odpovědět tak, že čl. 455 odst. 1 prováděcího nařízení, ve spojení s čl. 11 odst. 1 Úmluvy TIR, musí být vykládán v tom smyslu, že za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním

řízení, nemůže záruční sdružení uplatňovat promlčecí lhůtu stanovenou v uvedených ustanoveních, jestliže mu celní orgány členského státu, za jehož území je odpovědné, ve lhůtě jednoho roku od data, kdy byly uvedené orgány informovány o vykonatelném rozsudku určujícím jejich příslušnost, oznámily skutečnosti vedoucí ke vzniku celního dluhu, který bude muset sdružení zaplatit do výše, za kterou ručí.

K nákladům řízení

- ⁵³ Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (první senát) rozhodl takto:

- 1) Články 454 a 455 nařízení Komise (EHS) č. 2454/93 ze dne 2. července 1993, kterým se provádí nařízení Rady (EHS) č. 2913/92, kterým se vydává celní kodex Společenství, musí být vykládány v tom smyslu, že pokud je domněnka, že k vybrání celního dluhu je příslušný členský stát, na jehož území bylo zjištěno porušení předpisů spáchané během přepravy TIR, vyvrácena rozsudkem určujícím, že k uvedenému porušení předpisů došlo na území jiného členského státu, stávají se celní orgány posledně uvedeného státu příslušnými k vybrání celního dluhu, za podmínky, že skutkové okolnosti porušení

předpisů byly soudu předloženy ve lhůtě dvou let ode dne, kdy o nich bylo uvedeno záruční sdružení pro území, na kterém bylo porušení zjištěno.

- 2) **Článek 455 odst. 1 nařízení č. 2454/93 ve spojení s čl. 11 odst. 1 Celní úmluvy o mezinárodní přepravě zboží v rámci karnetů TIR, podepsané dne 14. listopadu 1975 v Ženevě, musí být vykládán v tom smyslu, že za takových okolností, jako jsou okolnosti věci v původním řízení, nemůže záruční sdružení uplatňovat promlčecí lhůtu stanovenou v uvedených ustanoveních, jestliže mu celní orgány členského státu, za jehož území je odpovědné, ve lhůtě jednoho roku od data, kdy byly uvedené orgány informovány o vykonatelném rozsudku určujícím jejich příslušnost, oznámily skutečnosti vedoucí ke vzniku celního dluhu, který bude muset sdružení zaplatit do výše, za kterou ručí.**

Podpisy.